

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE
IZOBRAŽEVALNA SLUŽBA
p.p. 2544
1109 Ljubljana

POGOJI, OPREMA IN ZNANJE ZA NAZIV JAMAR PRIPRAVNIK

Izobraževalna služba JZS, inštruktorji jamarstva, reševalci in jamarji so oblikovala naslednje kriterije za Jamarja pripravnika:

1. K izpitu lahko pristopi vsakdo, ki je v tekočem letu dopolnil 14 let in ima opravljen društven preizkus iz praktičnih in teoretičnih znanj o jamarstvu. Društvo mora biti član JZS. To potrdi predsednik društva s svojim podpisom in žigom na **Prijavnico k izpitu** ob prijavi kandidatov na izpit. Društvo, ki prijavlja kandidate mora imeti poravnane obveznosti do jamarske zveze (plačana članarina). Kandidata mora vpisati na **Seznam kandidatov** in ga prijaviti organizatorju.
2. Izpit je razdeljen na več postaj oz. izpitnih točk. Kandidat, ki opravlja izpit mora obiskati vse točke in po opravljeni nalogi od člana izpitne komisije za posamezno točko, zahtevati oceno in podpis izpitnega lista, katerega kandidat nosi s seboj dokler ne obišče vseh točk. V kolikor se ugotovi, da nekdo ni odgovarjal na vseh točkah se smatra, da se je namerno izognil in NI OPRAVIL IZPITA. Po obiskanih vseh točkah izpita, kandidat odda izpitni list predsedniku izpitne komisije. Kandidatovo prisotnost na posamezni točki vpiše v svoj seznam tudi inštruktor, ki ocenjuje na posamezni točki. Na isti seznam si inštruktor pripiše tudi oceno in opombo za posameznika.
3. Ožje območje, kjer se opravljajo izpiti mora biti označeno z vidnimi znamenji (vrvi, trakovi, odsevniki, ...). Znotraj tega območja pričnejo veljati varnostne norme, katere lahko botrujejo, da kandidat ne opravi pozitivno izpita.
4. Pred začetkom ocenjevanja posameznih kandidatov se mora inštruktor IS JZS spustiti po izpitni smeri. Med plezanjem komentira svoje delo in opozarja na nevarnosti. Kandidat ni časovno omejen za izvedbo praktičnih nalog izpita. Inštruktor IS JZS mora prikazati zahtevane postopke na vseh praktičnih točkah izpita.
5. Inštruktorji praktično znanje ocenjujejo s sledečimi ocenami:

odlično	4	dobro	3	zadovoljivo	2	nezadovoljivo	1
---------	---	-------	---	-------------	---	---------------	---

6. Če kandidat prejme za kakšno vprašanje iz praktičnega dela izpita negativno oceno (1) se šteje, da ni opravil izpita, kar se mu pojasni. Izpitni listi in listi posameznih inštruktorjev ostanejo v arhivu Izobraževalne službe JZS. Pritožbe na odločitev izpitne komisije se vložijo pisno vodji izobraževalne službe JZS v tekočem dnevu. Kandidat mora imeti na teoretičnem delu izpita 75 % pravih odgovorov. S podpisom na

izpitnem listu potrdi, da so mu bila vsa napačno odgovorjena vprašanja razložena in jih razume.

7. Na pregled opreme mora priti kandidat v popolni jamarski opremi. Pomanjkljivo opremljen jamar je zavrnen. Kdor je zavrnen dvakrat se smatra, da ni seznanjen z jamarsko opremo in ne more sodelovati pri opravljanju izpita.
8. Rok za objavo datuma izpita je minimalno 20 dni pred predvidenim izpitom. Prijave na posamezni izpitni rok so zaključene 7 dni pred objavljenim datumom izpitov, če ni drugače določeno s strani organizatorja ob pozivu k prijavi. Kasnejše prijave na tekoči izpitni rok NISO več mogoče.

OSEBNA JAMARSKA OPREMA:

- primerna zaščitna obleka in rokavice
- planinski čevlji ali škornji, ki segajo prek gležnjev
- čelada, ki ustreza standardu EN 12492
- dva ločena vira luči
- plezalni sedež, ki ustreza standardu EN 12277 in primeren zgornji (prsni) del pasu
- vponka plezalnega sedeža (»Mallion rapid«), ki ustreza standardu EN 12275 (z nosilnostjo vsaj 20 kN)
- 2 popkovini, narejeni iz dinamične vrvi, ki ustreza standardu EN 892, premera med 9 in 10,5 mm z vponko na koncu vsake popkovine.
 - o za vponki na koncih popkovin se priporoča da sta brez matice in brez zoba (»Petzl Spirit«)
 - o primeren vozal za vpenjanje na vponko plezalnega sedeža je osmica, za vpenjanje vponke pa šestica, osmica ali »barrelov« vozal
 - o vsi vozli morajo biti pred začetkom uporabe zategnjeni
 - o prosti konec vrvi v končnem vozlu je lahko dolg od 1 do 5 cm in mora biti zataljen, da ni mogoče razpletanje vrvi
 - o sešiti trakovi (tudi tovarniško), vponke z zakrivljenimi vratci in vidno poškodovane popkovine niso sprejemljive
- vrвна zavora z dodatno varovalno vponko
 - o v plezalni sedež mora biti vpeta z ovalno vponko z matico
 - o za dodatno preusmeritveno vponko se priporoča jekleno ali iz nerjavnega jekla brez matice in zoba
 - o vidno obrabljena aluminijasta vponka ni sprejemljiva
- prsna prižema, ki ustreza standardu EN 567
- ročna prižema, ki ustreza standardu EN 567
 - o ročna prižema je vpeta v vponko dolge popkovine
- na ročni prižemi je vponka z matico, ki ustreza standardu EN 12275 (z nosilnostjo vsaj 20 kN)
- nožna zanka
 - o nožna zanka iz traku ni sprejemljiva
- 5 m pomožne vrvic debeline 8 mm ali Dyneeme 5 mm
- 1 dodatna vponka z matico, ki ustreza standardu EN 12275 (z nosilnostjo vsaj 20 kN)
- majhen komplet prve pomoči za v jamo (vsaj povoj in gaza)
- astro folija
- ključ 13 mm

- ni obvezen za jamarja pripravnika

Priporočena oprema:

- nožna prižema
- krempeljc
- dodatna vponka z matico
- trak za nošenje transportnih vreč
- rezervne baterije za svetilko
- rezervne matice za zatezna sidra in vijaki za svedrovce
 - morajo biti iz jekla vrste A2 in natezne trdnosti 8.8

PRAKTIČEN PREIZKUS ZNANJA OBSEGA:

1. **OSEBNA OPREMA:** tu se preverja znanje opisovanja osebne jamarske opreme.
2. **VRVNA TEHNIKA:** tu se preverja znanje uporabe jamarske plezalne opreme pri plezanju navzdol in navzgor. Smer mora imeti najmanj dve sidrišči, en vozal in eno odmikališče, preko katerih pleza kandidat. Sidrišči morata biti v navpični smeri zamaknjeni minimalno en meter. Pri prehodu sidrišč navzdol in navzgor se zahteva dvojno varovanje. Kandidat kaže svoje znanje po vnaprej opremljeni smeri.
3. **LESTVICE:** preverja se pravilno plezanje, komunikacija, varovanje in samovarovanje med plezajočim in tistim, ki varuje.
4. **VOZLI:** kandidat mora poznati izvedbo in uporabnost vsaj šestih (6) sledečih vozlov: bičev, polbičev, najlonski (mrtvi), šestica z dvojno zanko, osmica, osmica z dvojno zanko, vpletena osmica, podaljševalni (ribiški), devetka in metulj.

TEORETIČNI PREIZKUS ZNANJA OBSEGA:

Splošno znanje o varovanju jam, varovanju jam pri obisku, jamarski tehniki, organizaciji raziskovanj, jamarski informatiki, osnovah geologije, varnosti in prvi pomoči, varnostne norme in postopek pri nesreči.